

Οι βασικές ανάγκες στη ζωή μας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου

Κυριακή Η' Ματθαίου

- Μητροπολίτου Ναυπάκτου & Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεου

Το θαύμα του πολλαπλασιασμού των πέντε άρτων είναι από τα πιο γνωστά και αγαπητά γεγονότα της ζωής του Χριστού, γιατί δείχνει ότι ο Χριστός ενδιαφέρεται για τα υλικά προβλήματα των ανθρώπων, για την πείνα τους, αλλά και γιατί δείχνει το μυστήριο της θείας Ευχαριστίας, όπως ερμήνευσαν οι άγιοι Πατέρες της Εκκλησίας την περικοπή αυτή. Όμως, σήμερα, στο σύντομο αυτό κήρυγμα, θα δούμε μια άλλη πλευρά του θέματος αυτού που είναι σημαντική. Δηλαδή, θα εξετάσουμε το θέμα, όχι από την πλευρά του Χριστού, αλλά από την πλευρά των ανθρώπων. **Οι άνθρωποι της εποχής εκείνης ακολουθούσαν τον Χριστό για να ακούσουν την διδασκαλία Του και να δεχθούν την αγάπη Του με τις θεραπείες των διαφόρων ασθενειών. Ο ιερός Ευαγγελιστής γράφει: «και ακούσαντες οι όχλοι ηκολούθησαν αὐτῷ πεζή από των πόλεων» (Ματθ. ιδ', 13). Δηλαδή, όταν οι άνθρωποι άκουσαν ότι ο Χριστός είναι κοντά, Τον ακολουθούσαν με τα πόδια από τις πόλεις, που σημαίνει βγήκαν οι άνθρωποι από τις πόλεις και ακολουθούσαν τον Χριστό. Μάλιστα, ο τόπος ήταν έρημος, δεν είχαν μαζί τους τρόφιμα και είχε βραδιάσει. Και τα τρία αυτά στοιχεία (έρημος, απουσία τροφίμων, βράδυ) δείχνουν το ότι οι άνθρωποι προτίμησαν να ακούσουν τον**

Χριστό, παρά τις τόσες δυσκολίες που αντιμετώπιζαν. Και όπως γράφει ο Ευαγγελιστής Ματθαίος, ήταν πέντε χιλιάδες άνδρες, χωρίς να υπολογισθή η παρουσία των γυναικών και των παιδιών. Οπότε, ασφαλώς ο αριθμός ήταν μεγαλύτερος.

Το θέμα, λοιπόν, είναι τι προτεραιότητες θέτουμε στην ζωή μας: υλικές η πνευματικές. Αυτό είναι πολύ σημαντικό σημείο, που δείχνει πως ζούμε, πως συμπεριφερόμαστε, ποιος είναι ο στόχος της ζωής μας. Υπάρχουν υλικές ανάγκες που συνδέονται με τις επιθυμίες μας, υπάρχουν βιολογικές ανάγκες που αφορούν το σώμα μας, υπάρχουν ψυχολογικές ανάγκες, αφού αναζητάμε αγάπη, πληρότητα, και υπάρχουν πνευματικές ανάγκες, αφού όλοι μας αναζητάμε τον Θεό.

Οι ειδικοί για τα θέματα αυτά λένε ότι οι βασικές ανάγκες κάθε ανθρώπου δεν είναι οι υλικές, αλλά κυρίως η ανάγκη να αγαπάμε και να μας αγαπούν, και η ανάγκη να αισθανόμαστε ότι έχουμε κάποια αξία για τον εαυτό μας και τους άλλους. Όταν δεν ικανοποιούνται αυτές οι βασικές ψυχικές ανάγκες ο άνθρωπος αισθάνεται οδύνη και δυσφορία, έστω κι αν ζη μέσα στην ευμάρεια και τον υλικό πλούτο.

Πέρα από τις βασικές αυτές ψυχικές ανάγκες υπάρχουν και οι θεολογικές ανάγκες, αφού ο άνθρωπος πρωτίστως είναι θεολογικό ον, δηλαδή δημιουργήθηκε από τον Θεό, θέλει να ζη με τον Θεό και οδηγείται προς τον Θεό. Από αυτήν την ανάγκη γεννιούνται διάφορα ερωτήματα, όπως: ποιος μας δημιούργησε, γιατί ήλθαμε στην ζωή, που πηγαίνουμε, γιατί πεθαίνουμε, τι γίνεται η ψυχή μετά τον θάνατο. Δεν υπάρχει άνθρωπος που δεν απασχολήθηκε ποτέ με τέτοια θεολογικά ερωτήματα. Από αυτήν την βασική ανάγκη δημιουργήθηκε η φιλοσοφία, και οι αναζητήσεις του ανθρώπου για τον Θεό. Όταν ο άνθρωπος δεν ικανοποιή αυτήν την θεολογική ανάγκη του, αισθάνεται ανικανοποίητος και αποτυχημένος στην ζωή.

Η κρίση την οποία ζούμε είναι αποτέλεσμα της μη ικανοποίησης των ψυχικών και θεολογικών αναγκών. Οι υπαρξιακοί ψυχοθεραπευτές έχουν αποδείξει ότι ο άνθρωπος δεν πεθαίνει από την έλλειψη υλικών αγαθών και τροφίμων, αλλά κυρίως από την απόγνωση και την απελπισία, που είναι αποτελέσματα της μη ικανοποίησης των βασικών ψυχικών και θεολογικών του αναγκών.

Πάντως, από την σημερινή περικοπή φαίνεται ότι οι άνθρωποι της εποχής εκείνης προτίμησαν να ακούσουν τον Χριστό, χωρίς να σκεφθούν την έλλειψη των τροφίμων και τον έρημο τόπο και τελικά απέκτησαν και τα πνευματικά και τα υλικά αγαθά. Πρέπει και εμείς να αναζητάμε την ικανοποίηση κυρίως των θεολογικών αναγκών μας, να βρούμε τον Χριστό και να αποκτήσουμε κοινωνία μαζί Του για να λυθούν όλες οι θεολογικές μας ανησυχίες.